

[J. P. Larsen.]

holde en saa kostbar Ordning for Hærens Vedkommende, som Tilfældet er. Flaaden har Venstre jo fuldstændig opgivet, hvad det rent krigsmæssige angaar, og der er ikke megen Forskel paa Venstres Flaadeordning og vor foreslaaede Statsmarine. Paa dette Punkt har Venstre i Virkeligheden ganske accepteret Afrustningstanken og er gaaet over paa den rene Inspektions- og Bevogtningslinie. Men Hæren? Det synes, som om Venstre ikke rigtigt kan frigøre sig for Sagkundskabens Indflydelse, selv om denne sidste selvfølgelig paa ingen Maade vil anerkende den gældende Hærordning som tilstrækkelig, hvis der da tænkes paa Løsningen af krigsmæssige Opgaver. Men det er heller ikke nemt at faa Øje paa, hvad Opgaven er for Hæren. Der udtrykkes intet herom i Loven. Ordningen af 1922 fastsatte dog Maal for Hær og Flaade, ganske vist langt ud i det blaa, naar Hensyn skulde tages til de til Raadighed værende Midler. Men der stod dog et Maal paa Papiret. For den gældende Ordning findes intet saadant udtrykt, og man har vel derfor Lov at gaa ud fra, at Venstre i Virkeligheden er enigt med os saadan i det stille og i Virkeligheden fuldt og helt anerkender Bevogtningsstanken.

Det kan heller ikke være Hensynet til det konservative Folkeparti, der lader Venstre holde fast ved den alt for kostbare Militærordning, thi paa dette Punkt er der jo ikke længere blot en Kløft mellem Venstre og de Konservative, nej, der er en Afgrund. Denne kan Venstre ikke komme over, og da de Konservative paa det Omraade, hvorom her forhandles, aldrig kan forventes at komme til Fornuft, vil dette Parti i al Evighed befinde sig paa den anden Side Afgrunden eller styrte i den; det sidste er mest troligt.

Det kan heller ikke være Vælgerne, Venstre er ængstelige for. Thi disse turde afgjort være paa vor Side i dette Spørgsmaal. Hvis der er noget Omraade, hvor Beparelser med ligefrem bydende Nødvendighed vil blive krævet af Vælgerne, saa er det her. Det vil være svært at faa det kriseramte Landbrug, de næringsdrivende, for ikke at tale om de arbejdsløse, til at forstaa Nødvendigheden af Opretholdelsen af en Hær, som ingen tror kan løse krigsmæssige Opgaver, langt mindre holde Danmark udenfor krigerske Forviklinger. Den jævne Mand vil lettere kunne forstaa, at vort Forsvar er langt bedre egnet til det sidste.

For det tredje: den almindelige Værne-

pligts Ophævelse. Det tør vel nok uden Overdrivelse siges, at den almindelige Værnepligt her til Lands ikke er populær. Som denne „almindelige“ Værnepligt efterhaanden er kommet til at hvile paa Ungdommen, er den, hvad jeg før har sagt fra dette Sted, en Fiktion. Det er jo kun et Faatal af Ungdommen, der rammes af Byrden; medens den største Del gaar fri; selv om Pligten naturligvis stadig er der. De Argumenter, der er anført mod Frivilligheden, har heller ikke meget paa sig. Mig bekendt er den almindelige Værnepligt afskaffet i England og de Forenede Stater, og det tyske Rigsværn bygger jo ogsaa paa Frivilligheden. Jeg ser saa ganske bort fra, at hele vort hjemlige Befalingsmandskorps er frivillige, hvervede Folk, om man vil, uden at jeg paa nogen Maade tør antyde, at Korpset derfor er blevet ringere.

Der har været udtalt, Frygt for, at Korpset, om Værnepligten ophæves, vil blive for ensidigt sammenmat, men hertil er der taget behørigt Hensyn i det af den højtærede Indenrigsminister forelagte Lovforslag om Indtegning til Vagtkorps og Statsmarine, § 14; og i samme Paragraf er der taget Sigte paa den ganske vist fjerntliggende Mulighed, at der ikke skulde være tilstrækkeligt mange indskrevet i Rullen til at dække Aarets Behov. Der synes ved en nøje Granskning af denne Side af den foreslaaede Ordning ikke at være saglig Grund for den udtalte Frygt for en formel Ophævelse af den almindelige Værnepligt, men der vil her være skabt en Mulighed for den enkelte til at fri sig for en Byrde, som maatte være ham imod.

I det foreliggende Lovforslag er der ligesom tidligere, denne Gang i Lovforslagets § 36 om Overgangsbestemmelser, truffet en saadan Foranstaltning, at Korpset straks kan komme op paa den fulde Styrke, idet det fornødne Mandskab udtages blandt det efter den gældende Lov alt uddannede Mandskab.

Ligesom i tidligere Lovforslag vil Mandskabet efter dette faa Kvarter og fuld Forplejning samt en Aflønning i Tjenestetiden og et Beløb ved Hjemsendelsen. Størrelsen af disse Beløb fastsættes paa de aarlige Finanslove. Herom er der sagt mange Ord. Der er udtalt Frygt for Strejker og lignende for at fremtvinge højere Løn, bedre Vilkaar o. s. v. Saadant noget kan siges meget morsomt, navnlig af Folk, hvis Speciale det er at finde eller konstruere særlig grelle Tilfælde. Jeg tror dog, man kan lade disse Bekymringer fare. Det er min faste Overbevisning, at der altid vil findes Folk